

23 juli 2017
Urk

structuur van Petrus' toespraak

14,15 oproep - Joodse mannen!

16-21 verwijzing naar **Joël 2**

uitgieting Gods geest

22-24 oproep - mannen van Israël!

25-28 verwijzing naar **Psalm 16**

opstanding van Christus

29-33 oproep - mannenbroeders!

34-36 verwijzing naar **Psalm 110**

hemelvaart van Christus

¹² Zij nu waren allen
buiten zichzelf en verbijsterd,
terwijl de één tegen de ander zei:
wat wil dit zijn?

¹³ Maar anderen zeiden schertsend:
ze zijn barstensvol zoete wijn!

¹⁴ Petrus echter, staande samen met de elf,
verhief zijn stem en verwoordde tot hen:
Mannen! Joden!
en allen die in Jeruzalem wonen.
Laat dit jullie bekend zijn
en neemt mijn uitspraken ter ore.

¹⁵ Want deze mensen zijn niet dronken,
zoals jullie [dat] opvatten,
want het is het derde uur van de dag.

¹⁶ Maar dit is

wat uitgesproken is door de profeet Joël:

¹⁷ "En het zal zijn in de laatste dagen, zegt God, dat Ik zal uitgieten vanaf mijn geest op alle vlees en zij zullen profeteren, jullie zonen, jullie dochters en jullie jongelingen zullen visioenen zien en jullie ouderen zullen dromen dromen.

¹⁸ En zeker, op mijn slaven en op mijn slavinnen zal Ik in die dagen uitgieten vanaf mijn geest en zij zullen profeteren.

¹⁹ En Ik zal wonderen geven in de hemel
boven en tekenen op de aarde beneden,
bloed en vuur en damp van rook.

²⁰ De zon zal vervormd worden tot in
duisternis en de maan tot in bloed,
voordat [de] dag van [de] Heer komt,
de grote en tevoorschijn komende [dag].

²¹ En het zal zijn dat ieder, wie ook maar,
de naam van de Heer aanroept
gered zal worden."

²² Mannen! Israëieten! Hoort deze woorden!
Jezus de Nazarener, een man
aangetoond van Godswege voor jullie,
met vermogens en wonderen en tekenen
die God door hem deed in jullie midden,
zoals jullie zelf hebben waargenomen.

²³ Deze, in de bepaalde raad
en voorkennis van God,
uitgeleverd door hand[en] van wettelozen;
vastgenagelend ruimden jullie hem uit de weg.

²⁴ Die de God deed opstaan,
losmakend de barensweeën van de dood,
omdat het niet mogelijk was
onder deze hem vast te houden.

25 Want David zegt van hem:
Ik zag de Heer voor voor mij,
in het zicht van mij voortdurend,
want Hij is aan mijn rechter[hand],
opdat ik niet geschud zou worden.

26 Vanwege dit werd mijn hart blij gemaakt en
mijn tong jubelt.

Nog, echter ook mijn vlees
zal nestelen in hoop,

27 omdat U mijn ziel
niet in de steek zal laten tot in het dodenrijk,
noch uw rechtschapene zal geven
ontbinding waar te nemen.

28 U maakt aan mij wegen van leven bekend,
U zal mij van blijdschap vervullen
met uw aangezicht.

²⁹ Mannenbroeders! Het is geoorloofd met vrijmoedigheid naar jullie toe te zeggen aangaande de aartsvader David dat hij en is overleden en werd begraven en zijn graftombe is te midden van ons tot op deze dag.

³⁰ Zijnde dan een profeet en waargenomen hebbend dat God met een eed aan hem zwoer, [één] vanuit de vrucht van zijn lende te doen zitten op zijn troon.

³¹ Terwijl hij tevoren waarnam sprak hij aangaande de opstanding van de Christus, dat hij niet in de steek werd gelaten tot in het dodenrijk noch zijn vlees ontbinding waarnam.

Handelingen 2

³² deze Jezus deed God opstaan,
waarvan wij allen getuigen zijn.

*precies 50 dagen eerder!
zoals voorzien in de Psalmen*

TOYTON	TON	IHCOYN	ANECTHCEN	O	ΘEOC
deze	de	Jezus	-(hij)-doet-opstaan	de	God
deze	-	Jezus	heeft opgewekt	-	God

OY	ITANTEC	HMEIC	ECMEN	MAPTYPEC
van-welk	allen	wij	(wij)-zijn	getuigen
waarvan	allen	wij	zijn	getuigen

Handelingen 2

³³ Aan de rechter[hand] van God
dan verhoogd wordende,
bovendien de belofte van de geest, de heilige
in ontvangst nemend bij de Vader,
goot hij dit uit,
wat jullie zien en horen.

*definitief bij zijn hemelvaart
> 10 dagen eerder >*

TH	ΔΕΣΙΑ	OYN	TOY	ΘΕΟΥ	ΥΨΩΘΕΙC
<i>in-de</i>	<i>rechter-hand</i>	<i>dan</i>	<i>van-de</i>	<i>God</i>	<i>↑verhoogd-wordende</i>
door de	rechterhand	nu dan	-	Gods	Hij is verhoogd

Markus 16

19 De Heer dan inderdaad,
werd nadat hij tot hen gesproken had,
opgenomen in de hemel
en is gaan zitten
aan de rechterkant van God.

Handelingen 2

³³ Aan de rechter[hand] van God
dan verhoogd wordende,
bovendien de belofte van de geest, de heilige
in ontvangst nemend bij de Vader,
goot hij dit uit,
wat jullie zien en horen.

*in zijn opstanding
ontving hij de heilige geest
en werd hij 'gezalfd' > maschiach*

ΤΗΝ	ΤΕ	ΕΠΑΓΓΕΛΙΑΝ	ΤΟΥ	ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ	ΑΓΙΟΥ
de	bovendien	belofte	van-de	geest	de	heilige
de	en	belofte	des	Geestes	-	Heiligen

ΛΑΒΩΝ	ΠΑΡΑ	ΤΟΥ	ΠΑΤΡΟΣ
in-ontvangst-nemende	bij	de	Vader
heeft ontvangen	van	de	Vader

Handelingen 2

³³ Aan de rechter[hand] van God
dan verhoogd wordende,
bovendien de belofte van de geest, de heilige
in ontvangst nemend bij de Vader,
goot hij dit uit,
wat jullie zien en horen.

*bij de dag van de opstanding ontvingen
de discipelen heilige geest
op de 50e dag werd de geest
demonstratief uitgestort/uitgegoten*

ΕΞΕΧΕΕΝ

-hij-giet-uit

Hij heeft uitgestort

ΤΟΥΤΟ Ο ΥΜΕΙΣ [ΚΑΙ]

dit wat jullie

dit wat gij

ΒΛΕΠΕΤΕ

|(jullie)-bekijken

en ziet

ΚΑΙ ΑΚΟΥΕΤΕ

en |(jullie)-horen

en hoort

Handelingen 2

³⁴ Want niet David is omhoog gegaan
tot in de hemelen,
maar hij zegt zelf:

de HEER zei tot mijn Heer,
zit aan mijn rechter[hand].

³⁵ totdat ook maar,
Ik jouw vijanden plaats
tot een voetbank voor jouw voeten.

David ligt tot op vandaag in het graf

ΟΥ	ΓΑΡ	ΔΑΥΙΔ	ΑΝΕΒΗ	ΕΙΣ	ΤΟΥΣ	ΟΥΡΑΝΟΥΣ
niet	want	David	-(hij)-ging-omhoog	tot-in	de	hemelen
niet	want	David	is opgevaren	naar	de	hemelen

Handelingen 2

³⁴ Want niet David is omhoog gegaan tot in de hemelen, maar hij zegt zelf:

de HEER zei tot mijn Heer, zit aan mijn rechter[hand].

³⁵ totdat ook maar, Ik jouw vijanden plaats tot een voetbank voor jouw voeten.

*in Psalm 110
wordt tientallen keren aan
gerefereerd in het NT!*

ΑΕΓΕΙ ΔΕ ΑΥΤΟC

hij-zegt echter zelf

hij zegt maar zelf

Handelingen 2

³⁴ Want niet David is omhoog gegaan tot in de hemelen, maar hij zegt zelf:

de HEER zei tot mijn Heer, zit aan mijn rechter[hand].

³⁵ totdat ook maar, Ik jouw vijanden plaats tot een voetbank voor jouw voeten.

Hebreeuws: JAHWEH

O]	KYPIOC	TΩ	KYPIΩ	MOY	ΚΑΘΟΥ	ΕΚ	ΔΕΞΙΩΝ	MOY
de	Heer	tot-de	Heer	van-mij	!zit~!	van-uit	rechter-kanten	van-mij
de	Here	tot	Here	mijn	zet U	aan	rechterhand	mijn

Handelingen 2

³⁴ Want niet David is omhoog gegaan tot in de hemelen, maar hij zegt zelf:

de HEER zei tot mijn Heer,
zit aan mijn rechter[hand].

³⁵ totdat ook maar,
Ik jouw vijanden plaats
tot een voetbank voor jouw voeten.

*Hebreeuws: Adonai
mijn Heer = Davids Adonai >*

O]	KYPIOC	TΩ	KYPIΩ	MOY	ΚΑΘΟΥ	ΕΚ	ΔΕΞΙΩΝ	MOY
de	Heer	tot-de	Heer	van-mij	!zit~!	van-uit	rechter-kanten	van-mij
de	Here	tot	Here	mijn	zet U	aan	rechterhand	mijn

Matteüs 22

⁴¹ Toen de Farizeeen bijeen waren,
vroeg Jezus hun,

⁴² zeggende: Wat dunkt u van de Christus?
Wiens zoon is hij?

Zij zeiden tot Hem: Davids Zoon.

⁴³ Hij zeide tot hen:

Hoe kan David hem dan door de geest
zijn Heer noemen, als hij zegt:

⁴⁴ De HEER heeft gezegd tot mijn Heer:
Zet U aan mijn rechterhand,

totdat Ik uw vijanden onder uw voeten gelegd heb.

⁴⁵ Indien David Hem dus *Heer* noemt,
hoe kan Hij dan zijn *zoon* zijn?

⁴⁶ En niemand kon Hem daarop iets antwoorden...

Handelingen 2

³⁴ Want niet David is omhoog gegaan tot in de hemelen, maar hij zegt zelf:
de HEER zei tot mijn Heer,
zit aan mijn rechter[hand].

= Christus' tegenwoordige positie

1. verhoogd
2. bij God (in de hemelen)
3. voorafgaand aan zijn heerschappij
4. priester naar de ordening van Melchizedek (Ps.110:4)

O]	KYPIOC	TΩ	KYPIΩ	MOY	KΑΘΟΥ	ΕΚ	ΔΕΞΙΩΝ	MOY
de	Heer	tot-de	Heer	van-mij	!zit~!	van-uit	rechter-kanten	van-mij
de	Here	tot	Here	mijn	zet U	aan	rechterhand	mijn

Handelingen 2

³⁴ Want niet David is omhoog gegaan tot in de hemelen, maar hij zegt zelf:

de HEER zei tot mijn Heer, zit aan mijn rechter[hand].

³⁵ totdat ook maar,

Ik jouw vijanden plaats tot een voetbank voor jouw voeten.

Christus' zitten in de hemel is tijdelijk!

ΕΩC	ΑΝ	ΘΩ	ΤΟΥC	ΕΧΘΡΟΥC	CΟΥ
totdat	ook-maar	dat-ik-plaats	de	vijanden	van-jou
totdat	-	Ik heb gemaakt	-	vijanden	uw

Handelingen 2

³⁴ Want niet David is omhoog gegaan tot in de hemelen, maar hij zegt zelf:

de HEER zei tot mijn Heer, zit aan mijn rechter[hand].

³⁵ totdat ook maar,

Ik jouw vijanden plaats tot een voetbank voor jouw voeten.

ΕΩC	ΑΝ	ΘΩ	ΤΟΥC	ΕΧΘΡΟΥC	COY
totdat	ook-maar	dat-ik-plaats	de	vijanden	van-jou
totdat	-	Ik heb gemaakt	-	vijanden	uw

ΥΠΟΠΟΔΙΟΝ	ΤΩΝ	ΠΟΔΩΝ	COY
voetbank	van-de	voeten	van-jou
tot een voetbank	voor	voeten	uw

Handelingen 2

³⁶ Laat het hele huis van Israël dan zeker weten, dat God hem en [tot] Heer en [tot] Christus maakte, deze Jezus die jullie kruisigden.

op basis van onweerlegbaar...

- *getuigenverslag;*
- *vele krachten, wonderen en tekenen;*
- *voorzegging van de Schriften*

ΑΣΦΑΛΩΣ

op-verzekerde-wijze

zeker

ΟΥΝ

dan

dus ook

ΓΙΝΩΣΚΕΤΩ

laat-hem-weten !

moet weten

ΠΑΣ

alle

ganse

ΟΙΚΟΣ

huis

het huis

ΙΣΡΑΗΛ

van-Israël

Israëls

Handelingen 2

³⁶ Laat het hele huis van Israël
dan zeker weten,
dat God hem
en [tot] Heer en [tot] Christus maakte,
deze Jezus die jullie kruisigden.

> Davids Heer!
tien dagen geleden

OTI	KAI	KYPION	AYTON	KAI	XPICTON	EPOIHCE	O	ΘΕΟΣ
dat	en	Heer	hem	en	Christus	-(hij)-maakt	de	God
dat	en	tot Here	Hem	en	tot Christus	heeft gemaakt	-	God

Handelingen 2

³⁶ Laat het hele huis van Israël
dan zeker weten,
dat God hem
en [tot] Heer en [tot] Christus maakte,
deze Jezus die jullie kruisigden.

> gezalfd met heilige geest
50 dagen geleden

OTI	KAI	KYPION	AYTON	KAI	XPICTON	EPOIHEN	O	ΘΕΟΣ
dat	en	Heer	hem	en	Christus	-(hij)-maakt	de	God
dat	en	tot Here	Hem	en	tot Christus	heeft gemaakt	-	God

Handelingen 2

³⁶ Laat het hele huis van Israël
dan zeker weten,
dat God hem
en [tot] Heer en [tot] Christus maakte,
deze Jezus die jullie kruisigden.

> 53 dagen geleden
vergl. Hand.5 >

TOYTON	TON	IHCOYN	ON	YMEIC	ECTAYPΩCATE
deze	de	Jezus	die	jullie	-(jullie)-kruisigen
deze	-	Jezus	die	gij	hebt gekruisigd

Handelingen 5

³⁰ De God van onze vaders
heeft Jezus opgewekt,
die jullie hebben gehangen aan een hout
en omgebracht;

³¹ Hem heeft God
aan zijn rechterhand verhoogd,
tot een Leidsman en Redder
om Israel bekering
en bevrijding van zonden te schenken.

Handelingen 2

³⁷ Toen zij dit nu hoorden
werden zij diep getroffen in [hun] hart.
Bovendien zeiden zij tot Petrus
en de overige apostelen:
wat moeten we doen mannenbroeders?

ΔΚΟΥΥΑΝΤΕΣ	ΔΕ	ΚΑΤΕΝΥΓΗΘΑΝ	ΤΗΝ	ΚΑΡΔΙΑΝ
horende	echter	zij-werden-diep-getroffen	het	hart
zij dit hoorden	toen	zij werden diep getroffen	in hun	hart

Handelingen 2

³⁷ Toen zij dit nu hoorden
werden zij diep getroffen in [hun] hart.
Bovendien zeiden zij tot Petrus
en de overige apostelen:
wat moeten we doen mannenbroeders?

ΤΕ	ΠΡΟΣ	ΤΟΝ	ΠΕΤΡΟΝ	ΚΑΙ	ΤΟΥΣ	ΛΟΙΠΟΥΣ	ΑΠΟΣΤΟΛΟΥΣ
bovendien	naar-toe	de	Petrus	en	de	overige	afgevaardigden
en	tot	-	Petrus	en	de	andere	apostelen

Handelingen 2

³⁷ Toen zij dit nu hoorden
werden zij diep getroffen in [hun] hart.
Bovendien zeiden zij tot Petrus
en de overige apostelen:
wat moeten we doen mannenbroeders?

ΤΙ	ΠΟΙΗΣΩΜΕΝ	ΑΝΔΡΕΣ	ΑΔΕΛΦΟΙ
wat ?	dat-wij-zullen-doen	mannen !	broeders !
wat	wij moeten doen	mannen	broeders

Handelingen 2

³⁸ Petrus nu, zei met nadruk tegen hen:
bezin je,
wordt gedoopt een ieder van jullie
op de naam van Jezus Christus,
tot in vrijlating van jullie zonden
en jullie zullen ontvangen
het geschenk van de heilige geest.

ΠΕΤΡΟΣ	ΔΕ	ΠΡΟΣ	ΑΥΤΟΥΣ	ΜΕΤΑΝΟΗΣΑΤΕ	[ΦΗΣΙΝ
Petrus	echter	naar-toe	hen	-bezint-je !	hij-zegt-met-nadruk
Petrus	en	-	hun	bekeert u	antwoordde

Handelingen 2

³⁸ Petrus nu, zei met nadruk tegen hen:
bezin je,
wordt gedoopt een ieder van jullie
op de naam van Jezus Christus,
tot in vrijlating van jullie zonden
en jullie zullen ontvangen
het geschenk van de heilige geest.

= de (water)doop van Johannes
+ de doop in geest

ΚΑΙ	ΒΑΠΤΙΣΘΗΤΩ	ΕΚΑΚΤΟC	ΥΜΩΝ
en	laat-hem-gedoopt-worden!	ieder	van-jullie
en	late zich dopen	een ieder	van u

ΕΠΙ	ΤΩ	ΟΝΟΜΑΤΙ	ΙΗΣΟΥ	ΧΡΙΣΤΟΥ
op	de	naam	van-Jezus	Christus
op	de	naam	van Jezus	Christus

Handelingen 2

³⁸ Petrus nu, zei met nadruk tegen hen:
bezin je,
wordt gedoopt een ieder van jullie
op de naam van Jezus Christus,
tot in vrijlating van jullie zonden
en jullie zullen ontvangen
het geschenk van de heilige geest.

niet slechts vergeving!

ΕΙΣ	ΑΦΕΣΙΝ	ΤΩΝ	ΑΜΑΡΤΙΩΝ	ΥΜΩΝ
tot-in	het-laten-gaan	van-de	zonden	van-jullie
tot	vergeving	van	zonden	uw

Handelingen 2

³⁸ Petrus nu, zei met nadruk tegen hen:
bezin je,
wordt gedoopt een ieder van jullie
op de naam van Jezus Christus,
tot in vrijlating van jullie zonden
en jullie zullen ontvangen
het geschenk van de heilige geest.

ΚΑΙ ΛΗΜΨΕΘΕ

en |jullie-zullen-in-ontvangst-nemen~

en |gij zult ontvangen

ΤΗΝ ΔΩΡΕΑΝ

het geschenk

de gave

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

van-de heilige geest

des Heiligen Geestes

Handelingen 2

³⁹ Want voor jullie is de belofte
en voor jullie kinderen
en voor allen die ver weg zijn,
zoveel ook maar de Heer onze God
tot zich zou roepen.

ΥΜΙΝ	ΓΑΡ	ΕΣΤΙΝ	Η	ΕΠΑΓΓΕΛΙΑ	ΚΑΙ	ΤΟΙΣ	ΤΕΚΝΟΙΣ	ΥΜΩΝ
<i>voorjullie</i>	<i>want</i>	<i> (zij)-is</i>	<i>de</i>	<i>belofte</i>	<i>en</i>	<i>voor-de</i>	<i>kinderen</i>	<i>van-jullie</i>
voor u	want	is	de	belofte	en	voor	kinderen	uw

Handelingen 2

39 Want voor jullie is de belofte
en voor jullie kinderen
en voor allen die ver weg zijn,
zoveel ook maar de Heer onze God
tot zich zou roepen.

nl. van Israël >

ΚΑΙ	ΠΑCΙΝ	ΤΟΙC	ΕΙC	ΜΑΚΡΑΝ
en	voor-alle	degenen	tot-in	ver-weg
en	voor allen	die zijn	-	verre

Daniël 9

⁷ Bij U, JAHWEH, is de gerechtigheid,
maar bij ons een beschaamd gelaat,
gelijk heden ten dage,
bij de mannen van Juda,
de inwoners van Jeruzalem
en bij **geheel Israel,**
bij hen die dichtbij
en die veraf wonen
in al de landen
waarheen U hen hebt verstoten
om de ontrouw
die zij jegens U hebben gepleegd.

Handelingen 2

³⁹ Want voor jullie is de belofte
en voor jullie kinderen
en voor allen die ver weg zijn,
zoveel ook maar de Heer onze God
tot zich zou roepen.

de cirkel sluit bij Joël 2

*En het zal zijn, ieder die de naam van
JAHWEH aanroept, ontsnapt, want in het
gebergte van Sion en in Jeruzalem zal
ontkoming zijn, zoals JAHWEH zegt. En tot de
ontkomenen behoren zij die JAHWEH roept.*

ΟΧΟΥΣ	ΑΝ	ΠΡΟΚΑΛΕΣΤΑΙ	ΚΥΡΙΟΣ	Ο	ΘΕΟΣ	ΗΜΩΝ
zovelen-als	ook-maar	dat-hij-tot-zich-zal-roepen~	Heer	de	God	van-ons
zovelen als	-	ertoe roepen zal	de Here	-	God	onze